

Samlad rutin vårdnadsfrågor

Diarienummer: SN-2023/00204
Paragraf: §
Beslutsinstans: Socialkontorets ledningsgrupp
Beslutsdatum: 2025-09-18

Informationsklassning:
Dokumentansvarig: Verksamhetschef, IFO
Giltighetstid:

Föregående diarienummer:
Föregående beslutsdatum:
Föregående beslutsinstans:
Föregående paragraf:

Samlad rutin för att utreda vårdnad enligt 6 kap. 7-10 §§ FB

Inledning

Rutinen bygger på Socialstyrelsens handbok *"Om barnet behöver ny vårdnadshavare"* vilken beskriver socialnämndens ansvar då barn är i behov av en ny vårdnadshavare. I ärenden där våld förekommit har stöd hämtats från Socialstyrelsens kartläggning *"Vårdnadsöverflyttning i samband med våld i familjen"*. Rutinen bygger även på HSLF-FS 2023:3 *"Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds allmänna råd om socialnämndens utredning gällande vårdnad om barn i vissa fall"*.

Den som har vårdnad om ett barn har ett ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov enligt 6 kap. 1 § FB (föräldrabalken) tillgodoses. Vårdnadshavaren ansvarar även för att barnet får den tillsyn som behövs utifrån barnets ålder och utveckling. Vårdnadshavaren är även ansvarig för att sörja för barnets försörjning och utbildning. Det är barnets bästa som ska vara avgörande i alla beslut rörande vårdnad, boende och umgänge, 6 kap. 2 a § FB.

Behov av en ny vårdnadshavare kan uppkomma i olika situationer. Det kan uppkomma i samband med att en eller båda vårdnadshavarna avlider. Barnet kan även ha fostrats i ett annat hem än det biologiska och bedömas ha större anknytning till dess omsorgspersoner varför de kan bedömas lämpliga att överta vårdnaden för barnet. En vårdnadshavare kan bedömas ha brustit i omsorgen för barnet genom bland annat försummelse, missbruk eller att de utsatt barnets andra förälder för våld varför denne inte längre bedöms lämplig att utöva vårdnad för barnet. Socialnämnden är även skyldig att utreda frågan om vårdnad på remiss av domstolen om föräldrar tvistar om vårdnadsfrågan. I dessa fall finns särskild tillämpningsanvisning "Tillämpningsanvisning för utredning av vårdnad, boende och umgänge".

Socialnämnden har möjlighet att väcka talan i frågor om vårdnad, både avseende överflyttning och ändring i vårdnadsfrågan enligt 6 kap. 7, 8, 8a, 10d och 10e §§ FB samt anmäla behov om barnet står utan vårdnadshavare enligt 5 kap. 2 § SoF (Socialtjänstförordningen 2001:937). Beslut om att väcka talan om en ändring i frågan om vårdnad samt anmäla behov av vårdnadshavare till domstol får endast beslutas av socialnämnden och får inte delegeras enligt 30 kap. 10 § SoL (Socialtjänstlagen).

Rutinen beskriver inledningsvis de olika lagrummen för när och hur frågan om vårdnad kan aktualiseras. Rutinen har en samlad beskrivning kring handläggning gentemot socialnämnden samt domstolen.

Bakgrund, de olika lagrummen

Vårdnadsöverflytt enligt 6 kap. 7 § föräldrabalken

Om en vårdnadshavare brister i omsorgen för ett barn utifrån missbruk, försummelse eller övrigt som medför en bestående fara för barnets hälsa och utveckling ska rätten besluta om en ändring i vårdnaden. Om båda föräldrarna är vårdnadshavare och endast en förälder brister i omsorgen kan rätten anförtro den andra föräldern att ensam utöva vårdnaden för barnet. Om båda föräldrarna brister i omsorgen kan vårdnaden anförtros en eller två särskilt förordnande vårdnadshavare.

Om en vårdnadshavare avlidit till följd av våld men EJ av den andre vårdnadshavaren kvarstår den efterlevande föräldrarnas vårdnad om barnet. Socialnämnden behöver då inte agera i vårdnadsfrågan. Om efterlevande förälder inte är vårdnadshavare kan föräldern utses till vårdnadshavare genom beslut av domstolen.

Om en förälder avlidit till följd av våld av den andre föräldern kvarstår den efterlevande föräldrarnas vårdnad om barnet. Socialnämnden ska i dessa fall överväga, och bör i regel, väcka talan om överflyttning av vårdnaden.

Socialsekreterare som har kännedom om att en vårdnadshavare brister i omsorgen på ett sådant sätt som kan innebära bestående fara för barnet ska kalla till samråd med berörda arbetsgrupper. Se rubriken ”kalla till samråd”.

Vårdnadsöverflytt enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken

Efter två års vård i samma familjehem ska socialnämnden enligt 22 kap. 14 § SoL och 13 § fjärde stycket LVU (Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga) särskilt överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden. Ett sådant övervägande ska därefter ske var sjätte månad så länge barnet är placerat i samma familjehem. Övervägandet genomförs av uppföljande socialsekreterare i Barn- och ungdomsgruppen.

Om SNMU fattar beslut om att vårdnadsfrågan ska utredas lämnas beslutsprotokoll till 1:e socialsekreterare i familjerätten som ansvarar för att utse vem som ska utreda vårdnadsfrågan.

Frågan att utreda vårdnadsöverflytt till familjehemmet kan även initieras direkt av socialsekreterare i Barn- och ungdomsgruppen. I dessa fall ska 1:e socialsekreterare i aktuell grupp kalla till samråd. Se rubriken ”kalla till samråd”.

Vårdnadsöverflytt enligt 6 kap. 8 a § föräldrabalken

När en förälder är varaktigt förhindrad att utöva vårdnaden kan en förändring i vårdnaden ske enligt 6 kap. 8 a § FB.

Att vara varaktigt förhindrad innebär att en förälder under *överskådlig* tid inte kommer att kunna fatta beslut i frågor som rör barnet. Hindret kan bestå i att föräldern, på grund av att han eller hon är skild från barnet, varken på egen hand eller via någon annan kan bevaka att barnets samtliga behov tillgodoses. Behov kan även uppstå utifrån att föräldern är försvunnen, exempelvis efter en olycka eller en naturkatastrof. Vidare kan hindret vara

av medicinsk art och bestå i att föräldern på grund av till exempel långvarig medvetslöshet eller allvarlig psykisk sjukdom är förhindrad att sörja för sitt barn.

Det är alltså bara mer kvalificerade fall av praktisk oförmögenhet att sörja för barnets behov som avses med begreppet varaktigt hinder.

Bestämmelsen kan också bli tillämplig när ensamkommande barn beviljats uppehållstillstånd.

Vårdnadsöverflytt enligt 6 kap. 9 § föräldrabalken

Om föräldrarna har gemensam vårdnad och en av dem dör blir den andra föräldern automatiskt ensam vårdnadshavare. Om båda föräldrarna dör, ska rätten på anmälan av socialnämnden (5 kap. 2 § SoF) anförtro vårdnaden åt en eller två särskilt förordnande vårdnadshavare, enligt 6 kap. 9 § första stycket FB. Om endast en av föräldrarna är vårdnadshavare och den föräldern dör, ska rätten anförtro vårdnaden åt den andra föräldern eller, om det är lämpligare åt en eller två särskilt förordnande vårdnadshavare. Frågan kan väckas i domstolen genom ansökan av den andra föräldern eller på anmälan av socialnämnden, se rubrik ”anmälan till domstol då barnet står utan vårdnadshavare”.

Om en förälder som är vårdnadshavare har önskemål om vårdnadshavare efter sin död ska den personen utses, om det inte är olämpligt, enligt 6 kap. 10 a § fjärde stycket FB. Det är inte uteslutet att ta hänsyn till önskemål från en förälder som inte varit vårdnadshavare. Om föräldrar som har vårdnaden efterfrågar hjälp att upprätta en handling om vem som ska bli vårdnadshavare om de avlider ska socialnämnden bistå med detta enligt 10 kap. 1 § SoL. En sådan handling anses inte upprättad hos socialnämnden och det finns ingen skyldighet att bevara originalet hos nämnden. Det är lämpligt att handlingen förvaras hos vårdnadshavaren.

Överflyttning av vårdnad från särskilt förordnad vårdnadshavare

I de fall vårdnaden har överflyttats till en eller två särskilt förordnande vårdnadshavare och någon av barnets föräldrar, eller båda, vill återfå vårdnaden får rätten besluta om detta efter talan från föräldrarna eller socialnämnden enligt 6 kap. 10 § FB.

En särskilt förordnad vårdnadshavare har rätt att begära att bli entledigad från sitt uppdrag. I de fall barnet har två särskilt förordnade vårdnadshavare och endast den ena begär att bli entledigad ska rätten på talan av en eller dem båda anförtro vårdnaden åt en av dem (6 kap. 10 b § FB). En särskilt förordnad vårdnadshavare kan entledigas om han eller hon vid utövandet av vårdnaden gör sig skyldig till missbruk eller försummelse eller av annan orsak inte bedöms lämplig som vårdnadshavare. Huruvida en särskilt förordnad vårdnadshavare ska entledigas från sitt uppdrag utifrån ovanstående prövas på ansökan från socialnämnden.

Vårdnadsöverflytt enligt 6 kap. 10 d och e §§ föräldrabalken

Om det finns behov av att utse en särskilt förordnad vårdnadshavare för ett barn, men det saknas en lämplig person att förordna för det ändamålet, får rätten, om det finns särskilda skäl, flytta över vårdnaden till en tillfällig vårdnadshavare enligt 6 kap. 10 d § FB. Bestämmelsen kan vara användbar i ärenden där det förekommit allvarligt våld, exempelvis där en vårdnadshavare dödat barnets andra förälder och vårdnadshavare.

En tillfällig vårdnadshavare ansvarar inte för barnets faktiska omvårdnad. En tillfällig vårdnadshavare utses utifrån dess särskilda kunskaper och erfarenheter och socialnämnden ska efter att denne utsetts till vårdnadshavare verka för en varaktig lösning i vårdnadsfrågan. För syskon ska samma person utses, om inte särskilda skäl talar mot det. Resurs- och placeringsgruppen (RoP) har bland sina uppdragstagare utredda personer som kan föreslås som tillfälliga vårdnadshavare.

När det finns förutsättningar ska rätten, på talan av socialnämnden, flytta över vårdnaden från den tillfälliga vårdnadshavaren till en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare enligt 6 kap. 10 e § FB.

Rutin

Ett ärende aktualiseras

Uppgift om att socialnämnden kan behöva utreda vårdnadsfrågan för ett barn/ungdom kan komma till nämndens kännedom på flera olika sätt, exempelvis;

- Internt, dvs det finns kännedom om att vårdnadsfrågan bör utredas då en arbetsgrupp inom socialkontoret har ett aktuellt ärende där frågeställning uppkommit,
- Från SNMU där man i samband med övervägande av vården för ett barn också fattat beslut om att utredning om vårdnadsöverflytt till familjehemsföräldern ska utredas,
- Externt, dvs uppgifter inkommer från annan aktör (Regionen, polisen etc.) att barnet står utan vårdnadshavare.

Kalla till samråd

1:e socialsekreterare i den arbetsgrupp som tar emot/har kännedom

När en arbetsgrupp inom socialkontoret får information om/har kännedom om att vårdnadsfrågan kan behöva utredas ansvarar 1:e socialsekreterare i aktuell arbetsgrupp för att kalla till ett samråd. Syftet med samrådet är att överlägga om det finns skäl att inleda utredning samt planera kommande handläggning.

Familjerätten är den arbetsgrupp som ansvarar för att utreda vårdnadsfrågan. Barn- och ungdomsgruppen ansvarar för att utreda barnets behov av stöd. Samverkan är viktig då flera arbetsgrupper inom socialkontoret kan ha kännedom om barnet och dess familj.

Vid samrådet lyfts också behovet av god man för barnet och om det behöver anmälas till överförmyndaren (se rubrik nedan).

Det kan finnas skäl att kalla till samråd om socialnämnden får kännedom om att en förälder döms för direkt våld mot barnet eller om en förälder döms för barnfridsbrott (4 kap. 3 § Brottsbalken). Syftet med ett samråd i dessa ärenden är att avgöra om det finns skäl att utreda huruvida föräldern som blivit dömd är lämplig att kvarstå som vårdnadshavare för barnet samt ha möjlighet att förvalta eventuellt skadestånd.

Handläggning

Inleda utredning

1:e socialsekreterare

När det är klarlagt att frågan om vårdnad behöver utredas, inleds utredning enligt 14 kap. 2 § SoL i ärendetyp "Vårdnad boende umgänge" av 1:e socialsekreterare i den grupp som initierat behovet av en vårdnadsöverflytt.

Utse utredare

1:e socialsekreterare i familjerättsgruppen

Information om att utredning är inledd överlämnas till 1:e socialsekreterare i familjerättsgruppen som utser en eller två ansvariga utredare. Om barnet står utan vårdnadshavare, på grund av dödsfall, ska socialnämnden samma dag inleda utredning och anmäla behov av vårdnadshavare till tingsrätten. Se rubrik ”Anmälan till domstol då barnet står utan vårdnadshavare” för fortsatt handläggning.

Om barnet inte står utan vårdnadshavare men frågan om vårdnad behöver utredas se rubrik ”utredningens innehåll”.

Anmälan om behov av god man

Familjerättssekreterare

I vissa ärenden finns behov av att en god man tillsätts för att bevaka barnets rätt under utredning av vårdnadsfrågan. Skäl till att anmäla behov av god man är bland annat om vårdnadshavare är varaktigt förhindrad utifrån sjukdom eller ett längre fängelsestraff.

Anmälan om god man lämnas till överförmyndaren enligt 5 kap. 3 § SoF eller enligt 11 kap. 1 § FB.

En god man enligt 11 kap. 1 § FB är aktuell då en förälder är dömd för våld/dråp/mord på den andre föräldern i avvaktan på utredning om en särskilt förordnad vårdnadshavare bör tillsättas. En god man har möjlighet att förvalta eventuellt skadestånd som barnet kan komma att tilldömas.

Detta gäller inte om barnet står helt utan vårdnadshavare, då ska socialnämnden göra en anmäla om behov av särskilt förordnad vårdnadshavare istället. Detta görs direkt till tingsrätten enligt 5 kap. 2 § SoF.

Beslut om anmälan enligt ovanstående fattas i verksamhetssystemet.

Anmälan till domstol då barnet står utan vårdnadshavare

Socialnämnden/socialnämndens ordförande

Om barnet står utan vårdnadshavare ska socialnämnden skyndsamt anmäla till domstol att åtgärd behöver vidtas gällande vårdnaden för barnet, anmälan sker enligt 5 kap. 2 § SoF. Beslut om att anmäla behov av vårdnadshavare får inte delegeras, enligt 30 kap. 10 § SoL, vilket medför att nämnden kan behöva kallas in till ett extra sammanträde alternativt att nämndens ordförande tar beslut. Anmälan sker i ärendetyp ”Vårdnad boende umgänge” där utredning öppnas enligt 14 kap. 2 § SoL.

Om det är möjligt ska förslag till vårdnadshavare lämnas i socialnämndens anmälan. Om förslaget framstår som okomplicerat behöver utredningen bara omfatta den eller de personer som föreslås som vårdnadshavare alternativt att den andre föräldern föreslås som vårdnadshavare.

I särskilda fall kan det vara lämpligare att en tillfällig vårdnadshavare utses. Se mer om detta under tidigare rubrik ”Vårdnadsöverflytt enligt 6 kap. 10 d och e §§ FB”. Att en tillfällig vårdnadshavare utses kan vara aktuellt om barnet helt står utan vårdnadshavare och det uppfattas finnas motstridiga

intressen eller om det vid en första bedömning kring vårdnadsfrågan inte är aktuellt att föreslå en varaktig vårdnadshavare.

Finns det motstridiga intressen i ärendet kan det vara lämpligt att en utomstående person utses. RoP har bland sina uppdragstagare personer som är utredda och kan gå in som vårdnadshavare interimistiskt.

Information om behov av en särskilt förordnad eller tillfällig vårdnadshavare skickas till RoP-gruppen i verksamhetssystemet.

Beskrivning av barnet och dess behov lämnas också i informationen. Se mer information under rubriken ”tilltänkt vårdnadshavare”.

Om domstolen tar beslut om att interimistiskt utse en person till särskilt förordnad vårdnadshavare inkommer förordnande till socialnämnden att verkställa en vårdnadsutredning.

Utredningens innehåll

Nedanstående information bör alltid finnas med i en utredning gällande vårdnadsfrågan:

- Anledning till utredning och dess syfte,
- Barnets situation och behov,
- Kartläggning av barnets nätverk,
- Barnets behov av umgänge med personer i dess närhet,
- Sammanfattning av förekomst i socialregister avseende barn, vårdnadshavare samt tilltänkt vårdnadshavare,
- Riskanalys,
- Bedömning och förslag till beslut.

Vid bedömning om att talan ska väckas att överflytta vårdnaden till en eller två särskilt förordnande vårdnadshavare ska uppgifter om tilltänkt vårdnadshavare/vårdnadshavare tillskrivas utredningen. Uppgift gällande tilltänkt vårdnadshavare ska alltid inhämtas från socialregister samt från polisens misstanke- och belastningsregister. Tilltänkta vårdnadshavare ska vara utredda av RoP innan förslag om tillsättande.

Om tilltänkt särskilt förordnad vårdnadshavare är en uppdragstagare som är utredd av RoP ska referensuppgifter inhämtas från ansvarig socialsekreterare.

Utredning vid frågeställning om att överflytta vårdnaden till familjehem

Om barnet är placerat i ett familjehem och syftet med utredningen är att ta ställning till om man ska väcka talan om en vårdnadsöverflytt till

familjehemmet enligt 6 kap. 8 § FB bör utredningen dessutom innehålla följande:

- Barnets och familjehemsföräldrarnas inställning till en vårdnadsöverflytt,
- Barnets relation till familjehemsföräldrarnas och biologiska föräldrar,
- Familjehemsföräldrarnas förmåga att tillgodose barnets behov av en trygg och god uppväxt samt
- Familjehemsföräldrarnas inställning till och förmåga att tillgodose barnets behov av kontakt med sina föräldrar och andra närstående.

I dessa utredningar genomför familjerättssekreterare och socialsekreterare i RoP ett gemensamt uppstartsmöte med familjehemmet.

Socialsekreterare i
resurs- och
placeringsgruppen och
familjerättssekreterare

Referentuppgifter

Referentuppgifter kan inhämtas till samtliga utredningar. Utredare ska dock noga överväga behovet av de referentuppgifter som inhämtas. Exempel på referentkontakter kan vara personal inom skola, BVC eller andra som bedöms ha god kännedom om barnet och dess behov. I de fall ett familjehem eller kontaktperson är tilltänkt som vårdnadshavare ska referentuppgifter inhämtas från socialsekreterare i RoP.

Tilltänkt vårdnadshavare

Tilltänkta vårdnadshavare ska alltid utredas av RoP innan förslag om tillsättande. Socialsekreterare i RoP ansvarar för att ställa frågan till familjehemsföräldrarna eller tilltänkt vårdnadshavare om de samtycker till att föreslås som särskilt förordnad vårdnadshavare. I samband med detta ges även information om uppdragets innebörd och att det innebär redovisningsskyldighet gentemot överförmyndaren. Information ges även kring ekonomisk ersättning till särskilt förordnade vårdnadshavare. Ersättning ges till samtliga särskilt förordnade vårdnadshavare, oavsett om de varit familjehem tidigare, eller inte. Särskild information från överförmyndaren ska överlämnas till tilltänkt vårdnadshavare.

Ett skriftligt samtycke behöver kunna uppvisas till domstolen från tilltänkt vårdnadshavare. Samtycke upprättas och undertecknas av tilltänkt vårdnadshavare med utredare som vittne.

Socialsekreterare i
resurs- och
placeringsgruppen

Familjerättssekreterare

Offentligt biträde för barn och vårdnadshavare

I ärenden om vårdnadsöverflyttning enligt 6 kap. 7-8 a §§ FB eller 6 kap. 10 e § FB ska ett offentligt biträde förordnas för barnet och dess vårdnadshavare om det inte bedöms saknas behov (20 kap. 9 § FB). Behov av biträde kan bedömas saknas i situationer där socialnämnden, barnet och

vårdnadshavarna är överens om en vårdnadsöverflyttning. I de fall där vårdnadshavarna har olika inställning till en vårdnadsöverflyttning bör det som utgångspunkt endast bli aktuellt att förordna biträde till den vårdnadshavare som motsätter sig överflyttningen. Att en vårdnadshavare väljer att inte medverka i handläggningen hos socialnämnden, är i regel **inte** skäl för behov av biträde.

Ett barn bör anses ha behov av biträde om barnets vårdnadshavare har det. Däremot behöver nödvändigtvis inte vårdnadshavarna ha ett biträde enbart för att barnet har det.

Familjerättssekreterare informerar vårdnadshavare och barnet, om det är lämpligt utifrån ålder och mognad, om rätten till biträde. Behovet av biträde bevakas löpande under ärendets gång och anmäls om och när förutsättningarna är uppfyllda. Ett offentligt biträde kan som tidigast förordnas när utredningen om vårdnadsöverflytt inlett. Det är oftast inte möjligt att bedöma behovet av biträde förrän barnets och vårdnadshavares inställning till vårdnadsöverflyttningen inhämtats.

Familjerättssekreterare i samråd med enhetschef Om osäkerhet kring behovet föreligger, bör anmälan om biträde i regel upprättas och prövning av frågan överlätas till domstol. Den domstol som är behörig att pröva frågan om vårdnadsöverflyttning, prövar även frågan om offentligt biträde.

Familjerättssekreterare Om ansökan om offentligt biträde ska göras innan ett mål om vårdnadsöverflyttning har inletts i domstol, kan den göras av barnet, en vårdnadshavare eller socialnämnden. Om ansökan görs av barnet eller en vårdnadshavare ska den ges in till socialnämnden, som i sin tur överlämnar ansökan med ett eget yttrande till domstolen (3 § lagen om offentligt biträde). Yttrandet bör innehålla uppgifter om ärendet som är relevanta för domstolens prövning av biträdesfrågan och socialnämndens bedömning av biträdesbehovet. Om det tidigare har förordnats offentligt biträde för barnet eller vårdnadshavarna, t. ex. i ett mål enligt LVU, bör nämnden ange vem som då förordnades i syfte att förordna samma biträde vid prövningen av vårdnadsöverflyttning.

Bedömning och förslag att väcka talan om överflyttning av vårdnaden

Behov bedöms ej föreligga

Familjerättssekreterare Om utredare kommer fram till att det inte finns behov av att göra en ändring i vårdnadsfrågan ska utredningen avslutas och handlingar läggas till akt. Beslutet delges vårdnadshavare och utredningen skickas hem.

Behov av att väcka talan

Familjerättssekreterare Om utredare bedömer att barnet har behov av en ändring i vårdnadsfrågan, delges vårdnadshavare det och utredningen skickas hem tillsammans med information om datum för nämndens sammanträde och vem som ska kontaktas om föräldern önskar företräde.

Utredningen överlämnas till 1:e socialsekreterare som ansvarar för att utredningen med förslag till beslut överlämnas till socialnämnden.

1:e socialsekreterare i
familjerättsgruppen

Beslut om att väcka talan åligger socialnämnden och får inte delegeras.

Socialnämnden

Om nämnden beslutar att väcka talan i domstol om en vårdnadsöverflytt ska stämning upprättas av ansvariga utredare. Beslut från nämnden om att väcka talan i domstol registreras i verksamhetssystemet och utredningen avslutas. Till stämning ska följande handlingar bifogas:

Familjerättssekreterare

- Utredning,
- Beslut från socialnämnden,
- Delegationsordning,
- Fullmakt från socialchef att driva ärenden i domstol,
- Personbevis för barn, nuvarande vårdnadshavare samt tilltänkt vårdnadshavare samt
- Samtycke från tilltänkt vårdnadshavare och eventuellt från föräldrar.

Stämningsansökan skickas tillsammans med ovanstående handlingar till behörig tingsrätt. I samband med att stämning upprättas ska betalning inkomma till tingsrätten. Betalningsunderlag skapas i samband med att stämningsansökan upprättas. Betalningsunderlag (faktura) lämnas till administrativ assistent som ansvarar för att betalningen genomförs skyndsamt.

Behov av sekretess i domstolsprocess

Om behov finns att skydda uppgifter i ärendet inför en kommande domstolsprocess kan socialnämnden i sin stämningsansökan begära sekretess utifrån känsliga uppgifter. Begäran ställs utifrån 36 kap. 1 § 2 st. OSL (offentlighets- och sekretesslag).